

Võrgendilestad kahjustavad õunapuud

Aianurgas kasvav 'Talvenauding' kandis mitu aastat rikkalikult ja õunad olid ilusa väljanägemisega. Nüüd on kõik teisiti. Kahel viimasel aastal on suur osa õunu jäänud ebakorrapärase kujuga äbariukuks. Enne puude lehteminekut olen märganud, et hulk peenikesi oksa punetab. Hiljem on seda tooni ka lehtede alumised küljed. Juba kesksuvel muutuvad need lehed halliks ja pruuniks ning varisevad. Kas ma olen valesti väetanud ja mõnest aimest on puudus? Võib-olla on tegu mingi haigusega? Tahaksin teada, kuidas sellest hädast lahti saada ja õunapuud aidata.

Vastab

VÄINO PALLUM

Kõnealune õunapuu ei põe nakkusega puudushaigust, vaid on langenud hoopis viljapuu-võrgendilestade küüsi.

Viljapuu-võrgendilest (Metatetranychus ulmi) on väike ämbliku-laadne olevus. Täiskasvanud isendid on vaid 0,4 mm pikkused, punakad, vastsed on 0,2 mm suurused sidrunkollased või oranžid.

Nad imevad taimemahla lehtede alumisel küljel. Suure arvukuse korral võib neid olla ka lehtede ülaküljel ja õite tupplehtede ümbruses.

Esimene kahjustusilming tuleb nähtavale heledate tähnidena lehtedel, enamasti leheroodude lähedal. Kahjustuse süvenedes tekivad heledad laigukesed. Lehtede alumisel küljel esineb orna võrkjat katet ja kergelt punakat tooni.

Suve jooksul kasvab pahategijate arvukus jõudsalt. Lehtede kasv seiskub. Lehed muutuvad hallikaspruuniks või pronksjaks ja varisevad. Tugevasti kahjustatud puul jäävad õunad normaalsest väiksemaks, osa vilju võib olla deformeerunud. Puu seisund on igati nõrgestatud.

Augusti lõpul – septembris muenevad lestad munakogumikke peente okste alumisele küljele, viljakoostele, pungade alusele ja koorreprudesse. Munad on punakad, läbimõõt 0,15 mm. Kogumikud moodustavad koorel aga hästi märgatava punaka läikiva laigu. Munakogumike massilisel esinemisel on kogu oksal punakas varjund.

Munadest hakkavad kooruma vastsed, kui pungade puhkemise

aeg käes. Esialgu asuvad vastsed imema avanevaid pungi, hiljem lehti. Lääkivad punakasoranžid suvemunad asuvad lehtede alaküljel.

Suve jooksul areneb võrgendilest 4–5 põlvkonda.

Kahjuri arvukuse suurenemist soodustavad pehme talv ja öökülmadeta kevad, tuulevarjuline kasvukoht ja puu tihe harvendamata võra.

Peale õunapuude kahjustab viljapuu-võrgendilest ploomi- ja kreegipuud, harvem pirnipuud, kirsipuud, vaarikat, tuhkpuid ja viirpuud.

Tõrjeks pritsige õunapuud nädal enne õiepungade avanemist (õiepungad on eraldunud ja kroonlehed värvunud) Vertimex 018 ECga (8 ml/10 l), Mavrik 2F-iga, Karate Zeoniga või Karate 5 ECga (6 ml/10 l).

Tõrjeks korrake pritsimist kohe pärast viimaste kroonlehtede varisemist. Kuna viljapuu-võrgendilest on keemiliste tõrjevahendite suhtes kiire kohanemisvõimega, kasutage neid pritsimisvedelikke vaheldumisi.

Harvendage õunapuu võra, ärge laske sel tihedaks muutuda.